

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4P/156/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623203545
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Juričko
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623203545.1

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci maloletých detí: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, deti rodičov: matka F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, t.č. na neznámom mieste v Nemecku a otec C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, t.č. na neznámom mieste v Nemecku, o návrhu navrhovateľky H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka H. I., teta maloletých detí sa návrhom zo dňa 28.07.2023, doručeným tunajšiemu súdu 30.06.2023, domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým sa maloleté deti A. B., C. B. a D. B. zveria do jeho náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Navrhovateľka odôvodnila návrh na vydanie neodkladného opatrenia tým, že dňa 28.03.2023 podala na tunajší súd predmetný návrh o zverenie mal. detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Konanie vo veci je vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 4P/79/2023, ktoré nie je doposiaľ ukončené. Otec maloletých detí je jej brat. Spolu s družkou bývali v Závadke, kde sa starali o svoje tri mal. deti. V mesiaci november 2022 sa brat s ňou dohodol, že ide spolu s družkou na dva týždne do Nemecka. Dohodli sa, že pokiaľ budú obaja preč, tak ona sa spolu s manželom F. I. nar. XX.XX.XXXX sa postarajú o ich tri mal. deti. Napokon sa brat s družkou po dvoch týždňoch domov nevrátili. Od uvedenej doby sú maloleté deti v ich výlučnej starostlivosti. Deťom zabezpečujú z ch finančných prostriedkov všetko potrebné na zabezpečenie ich základných potrieb. Okrem týchto maloletých detí majú s manželom šesť maloletých detí. Všetci spolu bývajú v ich domácnosti. Je v súčasnej dobe nezamestnaná, opatruje ich mal. dcéru H., ktorá má zdravotné problémy. Manžel si privyrábal príležitostnou brigádnickou činnosťou, ale v súčasnej dobe je doma a pomáha jej so starostlivosťou o mal. deti. Mal. Elisa je často chorá. Pre deti nemá zabezpečené zdravotné kartičky poisťencov z tohto dôvodu, keď sú choré tak musí uhradiť ošetrovanie u lekára. Rodičia maloletých detí boli od 17.05. do 06.06.2023 doma v Závadke. V tom čase pomáhali so starostlivosťou o deti, ale na ich výživu ničím neprispeli. Opätovne odišli do Nemecka a deti nechali. Oni z ich finančných prostriedkov už nezvládajú zabezpečiť deťom všetko, čo potrebujú. Nakoľko deťom je potrebné zakupovať jednorazové plienky, mal. Klaudia sa hlavne v noci pocikáva, mal. Elisa je ešte plienkovaná. Okrem toho deťom je potrebné zabezpečiť denne stravu. Už v tomto období majú dlh v miestnom obchode potravín z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Taktiež deti rastú. Potrebujú oblečenie ako aj obuv. Keď sú deti choré tak lieky. Spolu s ich deťmi a s mal. deťmi brata bývajú v rómskej osade v Závadke, kde majú k dispozícii murovaný dom, kde majú dve miestnosti. Mal. deti si u nich zvykli, dobre vychádzajú aj s ich maloletými deťmi. Vzhľadom k tomu, že na mal. deti nie sú v súčasnej dobe vyplácané žiadne finančné prostriedky, ich zdravie je vystavené nebezpečenstvu,

zároveň bol narušený ich priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin preto bude vhodné, aby zostali v mojej domácnosti.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

9. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

10. Podľa § 367 ods. 5 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

11. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

18. Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté deti podľa § 367 CMP je osobitným druhom neodkladného opatrenia, ktoré sa aplikuje na všetky prípady, v ktorých je potrebné odovzdať dieťa do starostlivosti toho, koho súd označí, pričom môže ísť tak o fyzickú, ako aj o právnickú osobu. Potrebu odovzdania je pritom potrebné posudzovať vzhľadom na záujem dieťaťa, ktorý je vždy prioritný. Osobitosť tohto neodkladného opatrenia sa prejavuje aj v zákonnej lehote, v ktorej súd o návrhu na nariadenie takého opatrenia rozhodne. Ide o sedemdňovú lehotu, ktorá zdôrazňuje požiadavku na rýchle riešenie situácie, v ktorej sa maloleté dieťa nachádza, resp. v ktorej by sa bez neodkladného zásahu súdu mohlo ocitnúť. Tiež je nutné uviesť, že pre to, aby súd rozhodol o neodkladnom opatrení, vychádza pritom zo skutočností nie preukázaných riadnym dokazovaním vrámci civilného procesu, ale len skutočností osvedčených navrhovateľom, čo je logickým dôvodom vyplývajúcim z potreby rýchlejšej úpravy vzťahov. Preto sa neodkladným opatrením upravujú právne vzťahy len dočasne.

19. Tunajší súd preskúmal podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že návrh neobsahuje skutočností preukazujúce okamžitú potrebu riešiť dočasne úpravu práv a povinností tak, ako to predpokladá inštitút nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP. Súd je toho názoru, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a dočasné zverenie maloletých detí, nakoľko v konaní nebola osvedčená potreba neodkladnej ingerencie súdu do pomerov účastníkov z dôvodu ohrozenia najlepšieho záujmu maloletých detí.

20. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený alebo zmarený. Neodkladné opatrenie je predbežným rozhodnutím aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov, na určený čas.

21. Z osvedčených skutočností vyplynulo, že na danom súde prebieha konanie o zverenie maloletých detí B. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke H. I. (4P/79/2023), pričom tak z podaného návrhu vo veci samej ako aj z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva podstatná skutočnosť, a to, že starostlivosť o deti B. dlhodobo zabezpečuje navrhovateľka a teda nie je bezprostredne ohrozený ich život, zdravie alebo riadny vývoj a vývin. U navrhovateľky majú momentálne zabezpečené všetky potreby, tak ako to aj navrhovateľka opisuje v podanom návrhu. Potrebu okamžitej úpravy týchto pomerov však navrhovateľka zdôvodnila len finančnou stránkou, že už finančne nevládu zabezpečovať starostlivosť o deti, pričom tento argument sa súdu javí ako vágny, zvlášť za situácie, ak od rodičov vo veci samej požaduje minimálne zákonné výživné vo výške 30% zo sumy životného minima, na neploleté nezaopatrené dieťa, aktuálne v sume 32,11 Eur. Súd teda nevidí dôvod na okamžitú potrebu úpravy pomerov z dôvodu ohrozenia právom chránených záujmov maloletého dieťaťa.

22. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej a preto súd neodkladné opatrenie nemôže nariadiť. Súd preto zdôrazňuje, že v prebiehajúcim konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, všetky strany budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje a na základe takého dokazovania súd rozhodne vo veci samej.

23. Z týchto dôvodov preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré by neodkladné opatrenie mohlo byť nariadené, neexistujú.

24. O trovách konania súd rozhodol výrokom II. podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v piatich vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 62 ods. 3 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.